

gelden, lijkt ons de methode, waarop de kerken worden aangeschreven, onjuist. De mededeling „dat op grond van de ons thans ter beschikking staande gegevens de kerk behoort tot de werkgevers, die bij de B.V. van rechtswege aangesloten zijn" wekt verkeerde veronderstellingen, om het nu maar eens kalm te zeggen. Men gaat er dus van uit, dat de kerken werkgevers zijn, terwijl men beter kon weten (zie punt 7 hiervoor). Men tracht door het betreffende schrijven gegevens te verkrijgen, waarna de B.V. wel zal beoordelen of het betrokken „lid" bij haar, dan wel bij een andere B.V. van rechtswege is aangesloten. Zelfs in het geval het vermeende „lid" geen personeel heeft, wordt inzending van ingevulde formulieren verwacht, opdat de naam van dit „lid" in de administratie kan worden afgevoerd. Bij de aanvang van de vereniging staan er blijkbaar vele „leden" te boek, die geen leden zijn. Dit alles, terwijl de wet een aanmeldingsplicht kent van de leden zelve, uiteraard onder strafbedreiging. De B.V. gaat dus niet de wet toepassen, doch voert een soort vangtaai met vrijlatingsbriefjes, die aan de Ausweise-geschiedenis herinneren.

Laten we er maar niet meer over zeggen. Ook ditmaal heeft onze overleden voorganger, Prof. Schilder, die zeer waarschijnlijk van de genoemde details niet op de hoogte was, goed gezien, toen hij ons schreef, dat hier „het voldoen aan zulke vragen verkeerd en een principiële weigering nodig" was. Laten wij met deze conclusie mogen eindigen en laten de kerken daarnaar handelen.

Mr L. ROELEVELD.

•• Orgelfonds-Ereschuld

Wat hebben de laatste dagen me om deze rubriek blij, en ook stil gemaakt. Als grote mannen worden weggenomen en de herinnering roept hun beeld op, dan komen doorgaans aan 't woord: dank, en bewondering voor gaven en levenswerk. Hier was iets meer. Bij Schilders gemis treurt vooral de Heide: wij allen voelen zijn heengaan als een persoonlijk verlies. Hij ontving van de Here ook zulk een groot hart, een hart dat liefde gaf en liefde wakte.

Dat laatste blijkt ook uit de haast die gemaakt wordt om te voldoen aan zijn eens gedaan verzoek inzake het „orgel-offer". Van alle kanten stromen de giften binnen. 't Is een lieve lust om te zien hoe velen zich beijveren om op dit appél niet te ontbreken, en 't mooiste is de warmte waarmee gegeven wordt; de toon is doorlopend: ik ben blij, dit te kunnen doen.

Om de draad weer op te vatten: Dinsdagmorgen kwamen de eerste giro-bijljetten binnen, zodat dus in twee dagen tijd f 59.— ontvangen was. Deze nieuwe reeks opende met f 5.— van J. W. B. te M., die op het Aulorgel, door hem terecht geprezen als een „uitstekend instrument", K. S.' levelingspsalm gespeeld heeft; verder zonden A. V. en A. W. te K. samen f 15.—, S. v. D. te S. f 1.—, F. de V. en F. de J. samen f 5.—, K. v. d. S. te V. f 5.—, J. W. te U. f 25.— (hoe zult ook U hem missezen!), dames B. te W. f 5.—, Student N. N. te K. gaf (behalve f 150) in een enkel zinnetje eigenlijk een raadseltje, waar ik nog niet helemaal achter ben; natuurlijk reken ik op nadere explicatie; om de lijst te vervolven: P. M. te R. zond f 5.—, L. V. te C. f 5.—, H. M. G. te R. f 250, en H. M. A. te D. f 10.—. Deze laatste broeder schreef: „U hebt een dankbare taak". Inderdaad, het woord „bedelen" zou in deze situatie een wanddank zijn.

Zien we nu even, hoe ver we zijn, dan is het resultaat: tot en met Maandag f 59.—, Dinsdags f 85.—, totaal f 144.—.

De plaats van onze kinderen naar

de Heilige Schrift (II)

We zullen het recht moeten verstaan, dat onze kinderen kinderen des HEREN en des Koninkrijks zijn, niet krachtens aanleg en wezen en bestaan.

Zo staat het wel met 't kind-zijn van vader en moeder. Dat raakt de aard, de natuur. Adam gewon een zoon naar zijn gelijkenis, naar zijn evenbeeld (Gen. 5:3) en met al die zonen en dochteren, die nadien geboren zijn, staat het niet anders: de gelijkenis van hun vaders dragen ze. Zo is het niet met het kind-zijn des HEREN. Krachtens het verbond zijn de kinderen dat, dat wil zeggen, zonder meer niet krachtens bestaan, maar krachtens de positie, die de HERE gegeven, krachtens de relatie, waarin Hij Zich in soevereine genade tot onze kinderen gesteld heeft. En het also kind des HEREN zijn, het is een geweldig ding. We kunnen het moeilijk hoog genoeg aanslaan. Het betekent, dat al Gods genadegaven: de erfenis des Vaders en de verlossing des Zoons en de vernieuwing des Heiligen Geestes hun toekomen. Maar betekent het dat, het zegt niet, dat ze dat alles nu al persoonlijk deelachtig zijn, of in elk geval in beginsel al deelachtig zijn. Zo mag het voor Rome zijn, dat door de doop de erfzonde ziet afgewassen van de kinderen. Zo mogen de Synodaal gebonden kerken het zien, die de kinderen beschouwen als zulken, die delen in de wederbarende genade des H. Geestes, d.i. als zulken, die óf wedergeboren zijn, óf het in elk geval zullen worden. De Schrift weet van dat alles niet. Die weet slechts, om het in de verklanking van het Doopsformulier te zeggen: „dat wij met onze kinderen in zonde ontvangen en geboren en daarom kinderen des toorns zijn, zodat wij in het rijk Gods niet kunnen komen,

Ja, en dat was nog niet veel meer dan het begin. Want de omvang al van de giro-enveloppe Woensdagmorgen voorspelde veel goeds, en 't kwam uit ook; dit was de inhoud: f 250 van C. S. te G. met bijschrift „Spr. 10:7: de gedachtenis des rechtvaardigen..."; eveneens f 250 van G. W. te G., nog eens f 250 van J. H. te V. f 5.— van R. V. te S., f 250 („een klein bewijs van liefde en hoogachting") van A. J. H.-Z. te Z., f 1.— van J. v. H. te IJ., uit d. H. bij E. f 655 van de Vrouwenvereniging, die mutje bij mutje had gelegd; op dezelfde manier kwamen enkele leden van de kerk te M. tot f 4.—; f 1.— kwam in van Zr M. de W. te A., f 250 van gez. V. te W., f 2.— van P. J. N. te A., f 150 van C. v. S. te R., f 1.— van de gereformeerde kerk te N. (ingekomen gift). D. S. te B. zond als „kleine bijdrage tot vermindering van de ereschuld" f 250, C. P. P. te D. f 250 met bijschrift: „K. S. stond niet in de schuld, maar wij stonden „in de schuld" bij hem, en hebben dat pas nu goed ontdekt"; van S. te D. kwam f 250, van A. S. te A. f 10.—, van L. B. te A. f 250, van N. N. te K. f 250 („nu, helaas, uit pietelt; maar innig dankbaar"); van C. B. te R. f 250, van J. P. en Zn te N. f 250, terwijl F. H. v. d. S. te D. de rij sluit eveneens met f 250. Daarna kwam 's middags nog 'n heel lieve verrassing: een 14-jarig meisje te U. schreef me: „Als „Orgel-offer" zend ik U f 2.— van het op mijn verjaardag gekregen geld". En K. D. te H. overhandigde me nog f 250.

Kleine pauze om even op adem te komen? Dat was dus die dag f 69.05.

Toen de Donderdag. Een brief uit A. met f 25.—, zonder enig adres van afzender, maar die zich kennen laat als „een nog treurende, doch niet ontroostbare broeder". Dat was de aanvang.

Nu 't vervolg: wat de giro in petto had. Pakt U maar aan: G. S.-V. te S. (opbrengst collecte Jaarvergadering Vrouwenvereniging) f 10.28; J. V. O. te A. f 5.—; J. v. d. B. te R. f 150; F. M. te B. f 250, J. C. J. K. te N. f 250 („een bloempje op zijn „speel"-tafel"); A. A. te „G." („wij treuren, doch met een dankbaar hart") f 5.—, L. B. v. H. te A. f 250; J. O. te H. („voor het genotene van „De Reformatie" jaren lang") f 250; M. R. te N.-B. („ter nagedachtenis van onzen geliefden Professor") f 10.—, G. St. f 250; T. H. te B. f 250; zr N. N. te H. f 5.—, v. A. te R. f 250, J. F. te H. f 1.—, M. K. Jr f 1.—, en J. E. S. te V. f 250, samen dus f 350; H. v. d. B. te U. („Uit dankbaarheid voor de genade Gods in wijlen onze broeder K. S. en daarin mede aan ons bezwezen") f 250; P. W. te N. f 5.—, onder motto „Ereschuld" uit U. f 250; van R. D. B. te E. f 5.—, van D. A. te N. f 10.—, van C. K. te H. f 1.—, terwijl 's middags door N. N. nog bij mij aan huis gebracht werd f 5.—. Totaal: f 114.78.

De Vrijdag had nieuwe verrassingen. De kerken van Roodeschol en Ulthuisen waren samengekomen ter herdenking van 't geen de Here door Prof. Schilder had willen werken, en een bij die gelegenheid gehouden collecte bracht op f 54.10. Voorts kwam per giro binnen: van G. v. M. te S. f 5.—, van fam. G. te R. f 6.—, van N. N. te G. G. f 250, van J. K. te A. f 250, van N. N. te K. f 2.—, van W. J. B. te G. f 5.—, van Twee vrienden te B. f 20.—, van W. O. Jr te G. f 1.—, van C. J. de J. te Z. f 250, van F. G. te R. f 1.—, eindelijk uit de kas van de Vrouwenvereniging te V. f 10.—. Dat was voor die morgen alleen f 111.60. Maar daar bleef het niet bij. Door bemiddeling van br K. ontving ik „uit dankbaarheid voor hetgeen de Here ons in Prof. Schilder geschonken heeft" f 110.01, gecollecteerd op een bijzondere samenkomst van het Geref. Veren.-verband te Rotterdam-Delfshaven op 1 April 1952. Bij elkaar op Vrijdagmorgen also f 221.61.

Samen f 490.44; tellen we de f 59.— van vorige week erbij dan komen we op f 549.44. Alle gevers en geefsters hartelijk dank!

P. DEDDENS.

Gironummer 106350.

OPVOEDING EN ONDERWIJS

Voor 80 jaar

Geen historievervalsing

Een feest der volksbevrijding heeft men van de April-dag gemaakt. Is ooit, zo mag men vragen, de betekenis van een historisch feit snoder miskend? Lees wat de Europese pers dezer dagen de heugenis van ons feest ten beste gaf, en laat, waar de landsaat nu historie vervalst, de vreedemdeling het u ter ere Gods vertellen, van hoe oneindig verder strekking de gebeurtenis was, wier eeuwigheid ge hebt gevierd.

Niet slechts voor Holland, maar voor de mensheid is met de verrassing van Den Briel, het zaad der echte vrijheid in de bodem van 't volksleven gelegd. Eerst door die bekentenis is de betekenis van 't feit gewaardeerd. En wie dus feest hadden moeten vieren? Niet onze Liberalisten, die in naam der vrijheid, de vrijheid van conscientie weer durven aanranden. Niet onze Conservatieven, voor wie in Orde en Rust de natuurlijke grens getekend ligt, waarbinnen hun verdediging van conscientievrijheid beperkt blijft. Niet de mannen van onze Schoolwet, die zelfs de heugenis van wat Conscientievrijheid is en eist, wel uit het nationaal bewustzijn zouden willen uitroepen. En wie dan wel? Ons dunkt: de gelovige aller-eerst, hier en in alle land ter wereld, die nog voor zijn belijdenis lijden zou, zo hier niet het bestaansrecht dier belijdenis in het kostelijkst bloed verworven was. En voorts, de Portugese Jood, wiens voorvaderen de brandstapel niet zouden ontkomen zijn, had Hollands erve hun geen schuilplaats geboden. En voorts, de duizenden bij duizenden der refugies, wier geslachten reeds voor lang door de Franse dragonderkling waren afgekneden, zo de herberg van Gods kinderen hun in Holland niet heur poorte geopend had. En voorts, ook de vrijdenker, die van edeler zin blij zou geven, zo hij rondborstig erkende van de vrucht des geloofs in dit klassieke land der vrijheid geleefd te hebben, in steed van, gelijk nu, de slang te wezen, die haar gif spuwen durft in het leven, door welks warmte ze gekoesterd is. Men late zich niet om de tuin leiden.

Het geldt hier niet de opvatting der geschiedenis, maar die geschiedenis zelve.

De officiële feestredenaar te Brielle, een man wie niemand kennis van onze historie, noch talent van vinding, noch gloed van taal ontzeggen zal, toonde het nog gister op achtrikwekkende wijs, hoever die, men moet het wel geloven onwillekeurige, onopzettelijke, maar toch niettemin onverantwoordelijke reconstructie der geschiedenis reeds gaat. Verbeeld u! In de feestrede binnen Brielle's muren, dat een koning uit het Oranjehuis het hoorde, kan op het eeuwigheid van 1 April van de Dathens, van de De Bressen, van de Modets, van de Marixen gezuogen worden, en wordt de omkranste erewijn aan een tegenvoeter der martelaren als Spinoza onder de „edele kampvechters der waarheid", uitgereikt. Dat is de asse onzer vadersen te nagekomen! En als de feestredenaar dan met de brede sluit, dat wat ook gedoopt worde, de dwepzucht van onze vrije gebannen worde, dan zou een Marnix, een Coornhert zelfs, wetend aan wier adres deze woorden gingen, hun met hun manlijke taal geboden hebben: „Werp geen smet op wat ons het enig heilige was, of voor het minst, laat af van onze lof!" Neen, niet de hartstocht van de vrijdenker, niet de zucht naar ongebondenheid van de op vrijheid pratte burger, maar alleen de kalme bezieling van de gelovige, geeft tot een weerstand, als ons volk eens bood, volhardende kracht. Geen volksbeweging gaat diep, of ze is reeds een kerkelijke beweging. Wat buiten de „religie" omgaat, ontlokt aan de fijnste snaren van ons mensenhart zelfs geen toon.

De Standaard 4 April.

nen en moeten weten, dat we een stelletje jonge zondaren en zondaresen voor ons hebben. Zondaren en zondaresen, die we door ons gemoraliseer dan ook niet tot een clubje Farizeers op moeten kweken, doch die we door onze opening van het levende Woord van God over wat ze misdeden tot kennis van hun zonde moeten leiden, zo, dat ze zichzelf maar niet tegen vallen, maar zo, dat ze een hekel aan zichzelf krijgen — en dat is totaal wat anders — opdat ze hun reinigmaking en zaligheid buiten zichzelf in Jezus Christus zoeken.

Ik moet als ik soms de jonge jeugd bezig zie, — en bij tijden is het me ook wel eens ten aanzien van de ouderen overkomen —, nog wel eens denken aan wat ik las in een van de boeken van de Herv. Ds de Groot. Ik meen, dat het was in „Schaap en Bok in één Hok". Iemand bezoekt een predikant, die nog niet zolang in z'n gemeente staat. „En", informeert hij belangstellend, „hoe maakt U het met de schapen?" „Schapen, wat schapen", antwoordt de herder, „varkens zijn het".

Die dominee had natuurlijk ongelijk. Schapen zijn nu eenmaal geen varkens, maar dat de natuur ze niet vreemd is, dat weet ieder, die wel eens een troep schapen alle kanten heen heeft zien stuiven, behalve de kant, waar ze nu juist heen moesten.

Wat ik maar zeggen wil: Laten we de kinderen toch niet mooier en beter maken, dan ze in zichzelf zijn. Dat gebeurt al veel te veel.

Daar kun je als predikant soms — vergeef me, het is 't enig goede woord — misselijk van worden.